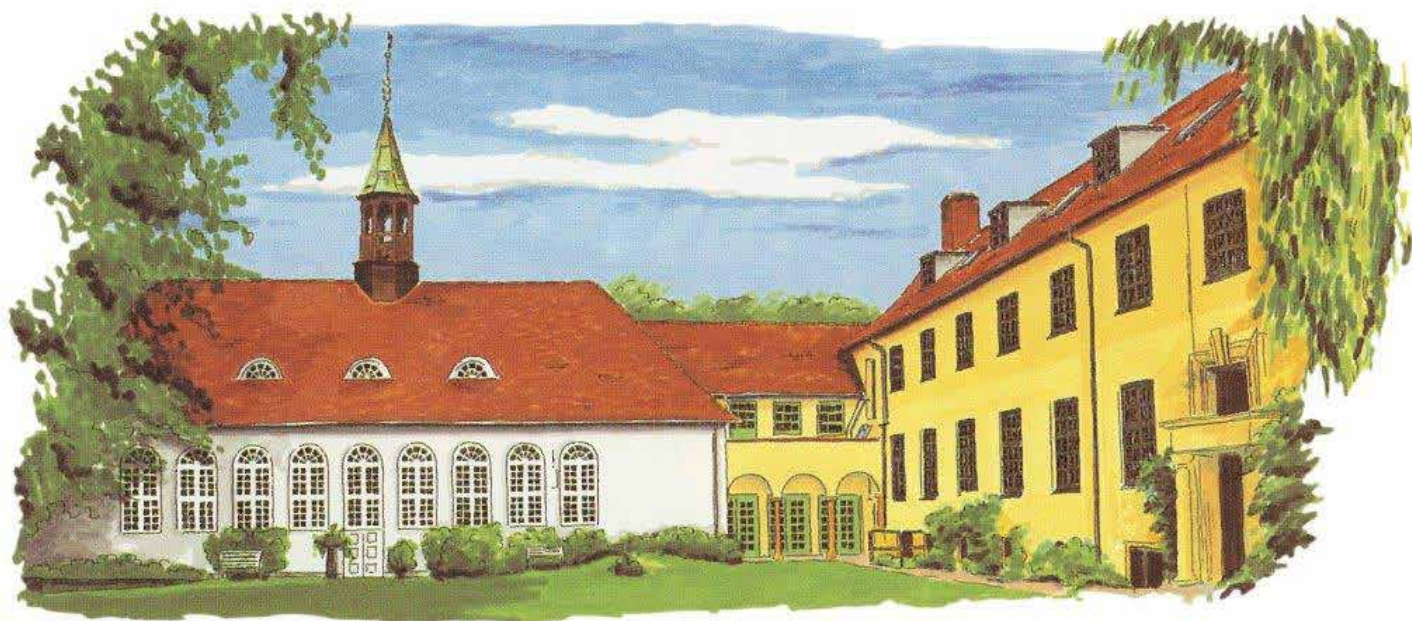

Hvad er meningen?

Livsfilosofisk uge
om det gådefulde liv

5. – 11. april 2021

Hvad er meningen? Vi skal ikke blot have noget at leve af, men også noget at leve for. Ingen mennesker siger på deres dødsleje, at de gerne ville have arbejdet noget mere. Tværtimod. Hvad har vi til at fylde, når arbejdet ophører? ”Når flammen er gået ud, nytter det ikke at lede efter lyset,” siger Aksel Sandemose i romanen, hvori han formulerer Janteloven. Hvordan bevarer vi den livsgnist, der kan tænde lys i livet? Storm P. siger: ”Livet er en gave, og en gave pakker man ud”. Vi skal i ugens løb bruge kunst, film, litteratur og filosofi til at pakke livsgaven ud med. På kurset løser vi ikke tilværelsens gåde, men går på opdagelse i det gådefulde.

Medvirkende. Jens Hestbech, Erik Lindsø, Anna Kløvedal, Morten Dyssel, Erik Grip, Mogens Hemmingsen og Niels Ole Frederiksen.

Kursustilrettelægger. Erik Lindsø.

Kursusleder. Mogens Hemmingsen.

Ret til programændringer forbeholdes!

Dagsrytme

Kl. 8.00 - 9.00	Morgenmad
Kl. 9.00 - 9.45	Morgensamling
Kl. 10.00 - 12.00	Foredrag / Aktivitet
Kl. 12.00 - 13.00	Frokost
Kl. 14.30 - 16.30	Foredrag / Aktivitet
Kl. 18.00 - 19.00	Middag
Kl. 19.30 - 21.30	Aftenarrangement

Præsentation af foredrag og foredragsholdere

Mandag den 5. april 2021

Kl. 15.00 - 16.00

Ankomst og indkvartering

Kl. 16.30 - 17.30

Mogens Hemmingsen og Erik Lindsø: Introduktion til Liselund og kurset

Kl. 19.30 - 21.30

Jens Hestbech: Meningen med påsken – fortalt gennem sange og salmer

Vi starter dette kursus på 2. påskedag. Derfor er det oplagt at tage afsæt i påsken og dens betydning for vores selvforståelse. Biblen er kulturbærende for os, og fra påsken har vi lært, hvor forpligtende et fællesskab kan og skal være. Da Jesus indstifter den hellige nadver, er der også dækket op til Peter og Judas. Peter var fornægteren af fællesskabet. Judas var forræderen mod fællesskabet. Men de sidder med til bords. Vi hører med til fællesskabet trods mangler og fejl. Med sange og salmer, som vi synger undervejs, anskueliggøres påskens betydning.

Jens Hestbech er
bestyrelsesformand for
Liselund Højskole.

Tirsdag den 6. april 2021

Kl. 10.00 - 12.00

Erik Lindsø: Glæden er livets fortegn. Om livsglædens nødvendighed

Livsglæden er det, der gør livet levende, og livsmod er det, som man løbende får sat ind på sin glædeskonto. Vi indleder kurset med et foredrag, der sætter ind på kontoen. ”Vi tror, det er så nemt at være glad. Men der er ikke noget, der er nemmere at lade være med,” sagde K.E. Løgstrup. Glæden kommer ikke af sig selv. Den kræver opsøgende virksomhed. Hvis der ikke er noget at glæde sig over, er der noget at glæde sig til. Ved at leve livet erfares det, men ved at elske livet forklares det. Vi må gerne græde over livet, men ikke begræde det. Det handler foredraget om.

Erik Lindsø er højskole-
mand, forfatter og fore-
dragsholder.

Kl. 14.30 - 16.30

Anna Kløvedal: ”På trods af tvivl og stort besvær” – om at genfinde meningen, når sorgen rammer

Nogle mennesker er mere livsduelige end andre. Nogle er bedre til at se det halvfylde glas end det halvtomme. Da Anna Kløvedal mistede sit eneste barn for 16 år siden, blev hun udfordret på sin evne til leve videre og helt konkret konfronteret med sin egen livsduelighed: Hvordan får man et godt liv trods sorg og savn? Foredraget handler om livsmod og viljestyrke, og hvad man kan vinde ved et indædt ønske om at finde livslysten, når livet ikke handler mildt med én. For Anna Kløvedal krævede det en daglig arbejdsindsats, og i værktøjskassen har hun praktiske redskaber og tricks, som er til fri afbenyttelse.

Anna Kløvedal er forfatter og foredragsholder.

Kl. 19.30 - 21.30

Sangften

Det siges om en sang, der skal i Højskolesangbogen, at den skal have ’eksistensfilosofisk efterklang’. At den i det poetiske sprog skal give en tolkning af tilværelsen og meningen med livet. På den første af tre aftener, hvor vi går på opdagelse i Højskolesangbogen som livsfortolker, lader vi sangene belyse kærligheden.

Onsdag den 7. april 2021

Kl. 10.00 - 12.00

Morten Dyssel: Den højeste menneskelykke ifølge Henrik Pontoppidan

Henrik Pontoppidans roman *Lykke-Per* rejser spørgsmålet om meningen med tilværelsen og undersøger, hvad lykke er. Hovedpersonen pendulerer mellem at ville hævde sig selv og at fornægte sit selv. Foredraget fokuserer på romanens identitetsfilosofiske hovedproblem: det omdiskuterede spørgsmål om, hvorvidt præstesønnen og polyteknikeren Per til sidst, i sin selvvalgte ensomhed, lærer den højeste menneskelykke at kende. For hvad vil det i grunden sige ”at blive sig sit eget selv fuldt og klart bevidst”? Foredraget ledsages af sange af Grundtvig og Ingemann.

Morten Dyssel er lærer på Liselund Højskole.

Kl. 14.30 - 16.30

Erik Lindsø: ”Når lyset er gået ud, nytter det ikke at lede efter flammen” – om Aksel Sandemoses opgør med Janteloven

Forfatteren Aksel Sandemose har om nogen undersøgt og kortlagt årsagerne til, at vi handler, som vi gør, mod os selv og hinanden, når snæversyn og smålighed tager overhånd. Han gør det i romanen *En flygtning krydser sit spor*, bogen, hvori han formulerer Janteloven – den lov, de fleste danskere kender

bedre, end de kender Grundloven! Foredraget er en aktualisering af historien om Jante: Når fordomme trives, når vi stikker halen mellem benene eller går uden om trolden. Når det, vi har, ender med at være det, vi har på hinanden. Eller når vi giver de andre skylden for spildte talenter og knuste drømme. Jante lever, når vi ikke udlever vores potentiale og vores drømme, men i stedet propper vores mening i andres lommer, og gør, hvad de andre synes. Når vi lader janteloven regere, brænder vi ikke, men så brænder vi ud.

Kl. 19.30 - 21.30

Sangften

På den anden af tre aftener, hvor vi med den danske sang og det poetiske sprog sætter tilværelsen under lup, kredser vi om de sange, der sætter eksistensen under lup. Sagt med Christian Hostrup fra en kendt højskolesang: "det gælder om, vi hjælpes til at se med egne øjne, og ret forstå, hvad tiden vil, men ikke tro dens løgne".

Torsdag den 8. april 2021

Kl. 9.00 - 17.00

I Grundtvigs fodspor. Ekskursion til Udby Kirke, Rønnebæksholm Gods og Køge Ås

Vi flytter denne dag højskolen ud i det sjællandske landskab på steder, hvor Grundtvig har været, for på åstederne at møde historien om Grundtvig som livsfortolker. Vi fortæller historien på stederne. Rønnebæksholms Gods, hvor Grundtvig som ung var huslærer og for første gang opdagede livstyrken i kærlighedens kræfter. I Udby besøger vi hans barndoms kirke og Grundtvigs Mindestuer. I kirken vil Erik Lindsø med afsæt i en række sange, vi synger, holde foredraget "Dit liv skal være til folkegavn". Vi slutter dagen af på Køge Ås ved at vandre ad skovstien ud til Grundtvigs grav, og vi passerer Vindbyholdt Kro, hvor Grundtvig i 1810 fik en depression, der blev skelsættende for hans livsindstilling. I Udby Kirke får vi besøg af komponisten, organisten og virtuosen Mads Granum, der akkompagnerer og giver orgelkoncert. Frokosten indtages vi på Idrætshøjskolen Bosei ved Præstø.

Kl. 20.00 - 21.30

Koncert med Erik Grip

Troubadouren Erik Grip har siden 1970'erne været en af de ypperste fortolkere af den danske sangskat, og han har betydet meget for fornyelsen af den ved at være en af de første, der turde komponere nye melodier til gammelkendte sange og herved give dem tidens tonesprog, så de blev sunget på ny.

Erik Grip er musiker.

Fredag den 9. april 2021

Kl. 10.00 - 12.00

Morten Dyssel: Kærlighed og kildevand. På eventyr med Troels Kløvedal

Eventyreren Troels Kløvedal er danmarksberømt for sine jordomrejser med det tomastede sejlskib Nordkaperen. I talrige tv-udsendelser og rejsebøger deler han generøst, vidende og veloplagt ud af et hav af oplevelser til søs og lands. Foredraget inviterer tilhørerne med på en lystbetonet rejse i Troels Kløvedals farverige og fascinerende fodspor. Det skal særligt handle om forholdet mellem drøm og virkelighed, som i livskunstneren Kløvedals tilfælde synes at gå op i en højere enhed.

Kl. 14.30 - 16.30

Erik Lindsø: Det overfladiske må ikke stikke fordybt. Kierkegaard og livets mening

"Livet er en gåde, løsningen står på bagsiden", siger Storm P. i en tegning, og det er en rammende indgangsreplik til Søren Kierkegaards tankeunivers. I en anden Storm P.-flue siger den ene: "Jeg er ude af mig selv". Den anden svarer: "Så ring, når du kommer tilbage". Den flue er ligeledes meget kierkegaardsk. Hos Kierkegaard handler det om at finde hjem til sig selv – at vælge sig selv, som den man er. Kierkegaard gør op med de fortravlede hastværkere – dem, der lever i livets overhalingsbane, og om hvem det mest sikre, man kan sige, er, at de når hurtigere frem til endestationen. Kierkegaard vil have os til midt i ræset at gøre holdt ved liljen på marken og fuglen under himlen – dér, hvor vi kan finde sindsro og sjælsdybde. Hele hans tænkning gik ud på at svare på spørgsmålet: Hvad er et menneske?

Kl. 19.30 - 21.30

Sangaften

En højskolesang skal, når den er bedst, give et poetisk kommentar til vores fælles skæbne. Den nye Højskolesangbog rummer derfor sange, som kommenterer indvandring, natur og klimaforandringer, og som hermed giver os en indsigt, der udvider forståelsen og det sprog, vi kan tale om det på.

Lørdag den 10. april 2021

Kl. 10.00 - 12.00

Mogens Hemmingsen: Hvad er meningen med at engagere sig?

Når vi ser vores hverdagsliv lidt fra oven, finder vi os selv i spændingen mellem at være forbruger, medborger og familie-

Mogens Hemmingsen er forstander på Liselund Højskole.

medlem – mellem markedet, staten og civilsamfundet. Hver især med eget sæt af værdier og normer. Vi oplever et samfundsliv fyldt med personlige dilemmaer, som demokratiet aldrig kan slippe af med, men på trods af disse spændinger og dilemmaer drømmer vi om at skabe og indgå i helt nære og samfundsmæssige fællesskaber. Drømme, vi møder udtrykt i moderne sange, skønlitteratur og politik f.eks. hos Tage Skou-Hansen, Jens Smærup Sørensen og Stine Pilgaard. Hvordan henter vi inspiration, og hvordan bruger vi den – uanset alder – til at indgå i forpligtende fællesskaber som aktive medborgere i et demokratisk samfund?

Kl. 14.30 - 16.30

Niels Ole Frederiksen: Hvor der er en vilje, er der også en vej – om udbryderkongen Lorentzen

Vi slutter kurset af med et brag af en fortælling. Niels Ole Frederiksen voksede op som udsat blandt indsatte. Hans far var præst i Danmarks mest afgrænsede kirkesogn, Horsens Statsfængsel. Mellem dette lidt mærkelige kirkesogns ydre afgrænsede hegn og det lukkede fængsels høje ringmure er han født i det nordvestlige soveværelse i en af anstaltens funktionærboliger. Han blev døbt i dette sogns egen kirke, Fængselskirken. Han fortæller om dem, der har afsonet en fængselsdom, og om fanger, han har mødt. Særligt om udbryderkongen C.A. Lorentzen, hvis motto var: "Er der vilje, er der vej".

Kl. 18.00

Festmiddag og afslutningsaften

Søndag den 11. april 2021

Kl. 9.00

Afrunding og afrejse

Niels Ole Frederiksen er forfatter og foredragsholder.

Praktisk information

Priser

Ophold (værelse, forplejning, undervisning) betales forud.

Indbetaling

Indbetalingskort fremsendes.

Indkvartering

Ny afdeling med bad og toilet på værelset:

Enkeltværelse   Kr. 5.255, -

½ dobbeltværelse   Kr. 4.655, -

Gammel afdeling med vaskekumme på værelset og bad og toilet på gangen:

Enkeltværelse   Kr. 4.655, -

½ dobbeltværelse   Kr. 4.055, -

Hjemmeboende: Inklusive alle foredrag, udflugter og måltider Kr. 3.730, -

Tilmeldingsgebyr

Kr. 500,- pr. deltager, betales når Liselund har bekræftet tilmeldingen.

Tilmeldingsgebyret fratrækkes senere i kursusbetalingen.

Refunderes ikke ved framelding.

Framelding

Ved framelding senest 3 uger før kursusstart refunderes kursusbetalingen (minus tilmeldingsgebyret på 500 kr.).

Ved senere framelding refunderes kursusbetalingen ikke.

Tilmelding

Når du er tilmeldt, modtager du en bekræftelse fra Liselund med reservations-nr., indbetalingskort og betalingsfrister.

Vi anbefaler, at du læser vores Persondatapolitik.

NB: Ønske om særlige kosthensyn bedes meddelt ved tilmelding og senest 3 uger før kursusstart.

Afbestillingsforsikring

Liselund har indgået samarbejdsaftale med Europæiske Rejseforsikring.

Find linket til Europæiske Rejseforsikring på vores hjemmeside.

Slotsalléen 44, 4200 Slagelse
Telefon: 5852 3120

Læs mere på www.liselund.dk